

ಸಸ್ಯಸಂಜೀವಿನಿ ಹಾಡೆ

ಎಲೆ, ಹೆಣ್ಣ, ತೊಗಟೆ, ಬೇರು— ಹಿತ್ತಲ ಹೊನ್ನು ಹಾಡೆ ಬಳಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥಗ್ರಾಹಕ ಜೀವನ್.

ಮೆನೆಯ ಹಿತ್ತಲಿನ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಬೇಲಿ ಮೇಲೆ ಹಸುರು ಹಸುರಾದ, ವಿಷ್ಯುದ ಎಲೆಗಳಿರುವ ಬ್ಲೈಯೋಂದು ಹಣ್ಣಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಹ್ಯಾರಿ ಹೋಗ ನೋಡಿದರೆ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣದ, ದ್ರಾಕ್ಷಿ ಗೊಂಕಲಿನಂತೆ ಕಾಣುವ ಆದರೆ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದಾಕ್ಷಿಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕದಾರಿರುವ ಹಣ್ಣುಗಳೂ ಕಂಡವು. ಈ ಬಳಿ ವಸೆಂದು ಪತ್ತೆ ಹಣ್ಣಿದಾಗ ಅದು ಜೀವಧೀಯ ಗೂಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ‘ಹಾಡೆ ಬಳಿ’ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಯಿತು.

ಹಾಡೆ, ಹಾಡೆ ಬಳಿ, ಪಾಡಾವಳಿ ಮಂತಾದ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಇದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು ‘ಸ್ಪೈಕ್ಯಾರ್ಟಿಯಾ ಪೆಲ್ಟಾಟಾ’ (*Cyclea peltata*). ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಪಾಡಲ ಸಪ್ಪ, ಹಿಂಡಿಯಿಲ್ಲಿ ಪಾಡ, ಮಲಯಾಳಂಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ, ಸಂಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಠಾ ಎಂದು ಹಾಡೆಬಳಿಯನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕರಾವಳಿಯ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ, ತೋಟ, ಗಡ್ಡೆಗಳ ಬದುವಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡೆ ಬಳಿ ಮರ, ಗಿಡ, ಬೇಲಿಯನ್ನೂ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಹಣ್ಣಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹೂವುಗಳು ನಸುಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹತ್ತು ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೂ ಈ ಬಳಿ ಹಬ್ಬಿತ್ತದೆ. ಫೆಂಪುವರಿ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿ ಹಸುರು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಹಣ್ಣಾದಾಗ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ ಹಣ್ಣನ್ನು ಗಾತ್ರ ಕಡಲೆಕೊಳ್ಳಿದ್ದು, ಕೊಂಡ ಕಿಂ ರುಚಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತಂಬುಳಿ ಮಾಡಿ ಸವಿಯಬಹುದು.

ಸಸ್ಯ ಸಂಜೀವಿನಿ

ಹಾಡೆ ಒಂದು ಸಸ್ಯ ಸಂಜೀವಿನಿ. ಹಲವು ಯೋಗಳಿಗೆ ರಾಮಬಾಣ. ಇದರ ಬೇರು, ಎಲೆ, ತೊಗಟೆ ಎಲ್ಲವೂ ಜೀವಧಕಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತ.

- ಹಾಡೆ ಬೇರನ್ನು ಬಳಸಿ ಎಣ್ಣೆ ತಯಾರಿಸಿ ಹಣ್ಣುವುದರಿಂದ ಕಾಲು ಬೆರೆಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ತುರಿಕೆಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಹಣ್ಣುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಬೇಗನೆ ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರನ್ನು ಅರೆದು ಲೇಖಿಸುವುದರಿಂದ ಹಣ್ಣುಗಳು ಮಾಯವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಇದರ ಬೇರನ ಕವಾಯ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಅಜ್ಞೆ ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.
- ಹಾಡೆ ಎಲೆಯನ್ನು ತೋಳು ಜಜ್ಜಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ವಡೆಯಾಕಾರದಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಉರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಡೆಯ ಎಲೆಗಳನ್ನು ನಿರಿನಲ್ಲಿ ನೆನೆಸಿ ಹಿಂಡಿದ ನಿರಿನ್ನು ಕಣ್ಣುಗಳ ಮೇಲೆ ಲೇಖಿಸುವುದರಿಂದ ತಂಪಾದ ಅನುಭವವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬೇರಿನಿಂದ ತೆಗೆದ ರಸವನ್ನು ತಲೆನೊಂದು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಬಳಸಬಹುದು.
- ‘ಹಾಡೆ ಬಳಿಯ ಪ್ರತಿಕೊಂಡು ಭಾಗವೂ ಜೀವಧೀಯ ಗುಣಗಳ ಆಗರ್’ ಎನ್ನುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಯುವೇದದ ತಪ್ಪಿ ಡಾ. ವಸುಂಥರಾ ಭೂಪತಿ ಅವರು, ಹಾಡೆಯ ಮತ್ತು ಮೃಷಿ ಜೀವಧ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಟ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಹಾಡೆ ಬಳಿಯ ಬೇರನ್ನು ಕವಾಯ ಮಾಡಿ ಕುಡಿದರೆ ಸಿತ್ತ ಶಮನವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಕ್ಕಳ್ಳಿ ಜಂತುಹುಳುವಿನಿಂದ ಕಾಡುವ ಹೊಟ್ಟಿನೋವಿಗೆ ಹಾಡೆ ಬಳಿಯ ಎಲೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ರಸ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಬಿರುಬಿಸಿಲೀಗೆ ಕಣ್ಣು ಉರಿ ಬಂದರೆ ಹಾಡೆ ಎಲೆಯನ್ನು ಜಜ್ಜಿ ಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ ಬೇಗನೆ ಉಪಕರ್ಮನವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಕ್ಕಳ್ಳಿ ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲಿ ಅಗಾಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹೊಟ್ಟಿನೊಂದು ನಿವಾರಣೆಗೆ ಹಾಡೆ ಬೇರು ಕವಾಯ ಉತ್ತಮ ಮದ್ದ. ಬಳಿಗೆ ಖಾಲಿ ಹೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಡೆ ಬೇರನ್ನು ಹುಳಿಮಜ್ಜಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತೇಯ್ಯು ಮೂರು ದಿನ ಸೆವಿಸಿದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ.
- ಅಸಿಡಿಟಿ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಹಾಡೆ ಸಹಕಾರಿ. ಹಾಡೆ ಬಳಿಯ ಹಣ್ಣಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಳುಮಣಿಸು, ಚಿಟಕೆ ಜೀರಿಗೆ, ತುಪ್ಪ ಹಾಕಿ ಮುರಿದು ಕಾಯಿತುರಿಯೋಂದಿಗೆ ರುಬ್ಬಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಜ್ಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಕುಡಿಯಬೇಕು ಅಥವಾ ಈ ಮೀಶ್ರಣವನ್ನು ಅನ್ನಿಡೆ ಜೊತೆಗೆ ಕಲ್ಸಿ ಉಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಸಿಡಿಟಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲೇ ಎಮ್ಮೆಂದು ಮದ್ದಿದೆ. ಕಾಣುವ ಕಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಬಳಸುವ ಸಾವಧಾನ ಏರಡಿದ್ದರೆ ಅರ್ಮ್ಯಾಕ್ಸು ಹಿತ್ತ, ಹಿತ್ತಲಿಗೂ ಅಂದ.

■ ಯು. ಅನಂತ್ರೆ

ಚಿತ್ರ: ಆಶಾ ಚಂದ್ರ ಭಟ್ಟೆ